

[A cikk másodközlés, eredetileg a manna.ro-n jelent meg.](#)

A székelyföldi politika attól egyedi, hogy a személyi, a státuszkérdéseknek sokkal nagyobb jelentősége van, mint amit ezeknek más régiókban tulajdonítanak. Máshol is számít, hogy ki kicsoda, és mitől az, aki, de Székelyföldön súlyosbítja a helyzetet, hogy kis és zárt közösség tagjai vállalkoznak politikai versenyre.

□

Nincsenek tiszta lapok,

és nincsenek a személyközi viszonyoktól tehermentesített politikai csapatok. **Mindig mindenki valakinek a valakije.**

Kitalált szerepek, kitalált helyzetek, jól bejáratott dramaturgia mentén működik mindenki.

[Szász Jenő](#)

és

[Bunta Levente](#)

karakterei is jól csiszolt figurák.

Megszoktuk, hogy a politikai életben a két fő szereplő mindig is a két fő szereplő volt. A két fő szereplő mindig is a két fő szereplő volt. A két fő szereplő mindig is a két fő szereplő volt.

A lakatlan bolygó superhőseinek tánca

Az alapvető különbségek ellenére ugyanakörül a konfliktus körül táncol a két fő- (adott perspektívából mellék-) szereplőnk is, meglepően ugyanúgy. **Mindketten úgy kommunikálnak, mintha egy lakatlan bolygó egyetlen, vörösköpenyes superhős lakói lennének, akik ellen összefogtak a galaxis sötét erői.**

A sikereket saját bicepszükből, vörös köpönyegükből rázzák ki, (a rajtuk kívül álló okok miatt bekövetkező) kudarcaikat pedig nem elbukják, hanem elszenvedik.

Szembesülünk két, helyi, közösségi problémákat felvállaló politikussal, akik egy – állítólag szeretett és tisztelt – kisváros legbelsőbb ügyeiről beszélnek, és nem sejlik fel beszámolójukból egyetlen arc, név, személy sem. Székelyudvarhelyen nincsenek rátermett (vagy éppenséggel eltévedt) iskolaigazgatók, sikeres (vagy kudarcos) színház (könyvtár, múvház stb.) vezetők, mecénatúrát gyakorló (fukar, pénzéhes, közösségi célok iránt érzéketlen) üzletemberek.

A város, amelynek összefogása révén lehet sikeres bármi: nem látszik. Politikusai a felszínen élnek, és a felszíni árral sodródnak, nem irányítják a személyközi viszonyokat, nem alakítják azokat, csupán **kényelmesen belakják azt a teret, amit a politikai árkok között belakhatnak.**

Hasonló az is, ahogyan a készen kapott vitaeszközöket rutinszerűen használják. Szász Jenő reflexből kommunizál és kiszittkározik, Bunta Levente tolvajt kiált. Pedig lekommunizálni ma egy politikust legalább olyan fantáziátlan, mint amennyire erőtlen letolvajozni valakit. Aligha éri

el a választó ingerküszöbét.

Az (amatőr) politikus és a (profi) választó

közötti különbség abból adódik, hogy míg az előbbi személyes, kisajátítható terepnek látja a politikát, ahol a játék mandátumra megy, addig az utóbbi a közösségi pragmatizmus felől közelít. Sikeres székelőföldi politikus az lehet a következőkben, akik az eddigiekkel megtanul háttérben maradni, csapatot építeni, aki úgy van jelen mindenhol, hogy jelenléte érzékelhető, de nem bántó. Aki érzi, hogy a közéleti ember a nyilvános és a magánszférát gondosan, előrelátóan illeszti össze biztonságos, jól tagolt egységbe.

Bunta érzi ennek a szükségességét, de nem érti a mikéntjét. **A gyerek mellől elmulasztott évek megbánása, a lelkes asztaliteniszezés felvillantása még nem tesz hiteles civilé.** Ehhez tudni kell tényleg szeretni azt a várost, amelyért, amelyben dolgozik az ember. (Kiváló ellenpélda az utóbbi hónapokban nagyon tudatosan építkező megyei tanácselnök, Borboly Csaba, aki családapa szerepét több fronton – Facebook, blog, saját honlap –, sok eszközzel lopja be a nyilvánosságba.)

Szász is érzi, hogy a kilencvenes évekből örökölt, egész pályás letámadás, politikai frontharc már nem elég, és túl agresszív. Szükség lenne az engedékenységre, a tapintatra, az empátiára és a riválisok eredményeinek elismerésére is. Ezt pedig gyakorolja is – kár, hogy csak maga felé. (Egészen megható, amikor Buntával kapcsolatban így fogalmaz: „Ha sportszerű lenne, akkor meghívhatott volna a [Mária Valéria épületének](#) vagy a [park avatásához](#), mert »Jenő, ezt még te kezdted el«". Amikor azonban Bunta teljesítményére kerül a sor, akkor azzal kapcsolatban nincs olyan, hogy »Levente, ez a te teljesítményed«.

A programok, az ötletek, a javaslatok is csupán az adok-kapok képlete mentén fogalmazódnak meg: az én javaslataim az ő bírálata. Amit én mondok, az jó, amit a másik mond, az rossz. Egyszerű, hatásosnak gondolt, de tulajdonképpen primitív retorika, és azt jelzi, hogy

a szereplők rá vannak varrva egymásra.

Feltételezik egymást, mert egyébként nincs önálló ötletük, javaslatuk, képtelenek újdonsággal előhozakodni. Bunta nélkül nincs Szász, Szász nélkül nincs Bunta. **Szomorú perspektíva.**

A székelyudvarhelyi városvezetés elrettentő példa az egész Székelyföld számára: beleroskadt a saját konfliktusaiba, önmaga elől vette el és veszi el a lehetőségeket, és a verseny egyenlő a kontraprodukciónak. Hiányoznak olyan bűvszavak, mint **koprodukciónak, kreatív, korporatív szellem, innováció.**

Itt érdemes

megtanulni, hogyan ne.